

Tilsynsrapport Botilbuddet Søbo

Reaktivt tilsyn, 2019

Botilbuddet Søbo
Søparken 6
8800 Viborg

P-nummer: 1003373519

Viborg kommune

Dato for tilsynsbesøget: 14-01-2019

Tilsynet blev foretaget af: Tilsyn og Rådgivning Nord

Sagsnr.: 5-9011-3293/1

1. Vurdering

Samlet vurdering efter tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed har efter gennemgang af forholdene på behandlingsstedet den 14. januar 2019 vurderet, at behandlingsstedet falder i kategorien:

Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden

Vurdering af patientsikkerheden på behandlingsstedet er baseret på følgende kilder:

Reaktivt tilsynsbesøg med interview af ledelsen vedrørende implementering af sundhedsfaglig instruks, gennemgang af medicin håndtering ved 3 stikprøver samt journalgennemgang ved 3 stikprøver.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ved vurderingen lagt vægt på, at alle målepunkter var opfyldt.

Botilbuddet Søbo havde udarbejdet 3 nye journalark til brug for den sundhedsfaglige journalføring, som understøttede en systematik og et overblik, som var gennemgående i alle tre journalgennemgange. Styrelsen vurderede, at der nu var fyldestgørende oversigt over patienternes sygdomme og funktionsnedsættelser samt aftaler med behandlingsansvarlige læge. Der var en systematisk vurdering af patienternes aktuelle og potentielle problemområder i alle tre journalgennemgange, ligesom der var en systematisk og fyldestgørende beskrivelse af pleje og behandling samt evaluering og opfølgning. Der var en gennemgående entydighed og overskuelighed i journalføringen i alle tre journaler.

Ved interview af ledelsen vedrørende implementering af instruks for sundhedsfaglig journalføring, sammenholdt med journalgennemgangen, er det styrelsens vurdering, at instruksen nu er kendt og implementeret i det daglige arbejde.

Botilbuddet Søbo havde arbejdet målrettet med at sikre, at medicinlisten levede op til gældende krav vedrørende entydighed, og styrelsen vurderede, at bostedets sundhedsfaglige dokumentation vedrørende medicinlister nu var fyldestgørende og levede op til gældende krav.

Sammenfatning af fund

Ved det reaktive tilsyn den 14. januar 2019 var alle målepunkter opfyldte

Uddybende beskrivelse af fund kan ses i oversigten: [Fund ved tilsynet](#)

2. Begrundelse og fokus for tilsynet

Begrundelse for tilsyn

Ved planlagt risikobaseret tilsyn den 15. marts 2018 konstaterede styrelsen større problemer af betydning for patientsikkerheden, og Botilbuddet Søbo fik derfor den 16. august 2018 påbud om:

- at sikre forsvarlig medicinhåndtering, herunder implementering af instruks for medicinhåndtering, fra dags dato
- at sikre tilstrækkelig journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom, herunder implementering af instruks for journalføring, fra dags dato
- at udarbejde og implementere instruks for personalets kompetencer, ansvars- og opgavefordeling samt at implementere instrukser for samarbejde med de behandlingsansvarlige læger, patienternes behov for behandling og for håndhygiejne fra dags dato.

Forud for opfølgende tilsynsbesøg den 8. november 2018 fremsendte Botilbuddet Søbo en fyldestgørende instruks for personalets kompetence, ansvars- og opgavefordeling.

Ved reaktivt tilsyn den 8. november 2018 med henblik på at konstatere, om påbuddet var efterlevet, var der fortsat 5 uopfyldte målepunkter, hvoraf de fire uopfyldte målepunkter vedrørte journalføring, herunder manglende implementering af instruks for sundhedsfaglig dokumentation, og ét uopfyldt målepunkt vedrørte medicinhåndtering. De øvrige målepunkter vedrørende medicinhåndtering og målepunkterne vedrørende udarbejdelse og implementering af instrukser var opfyldt ved tilsynet den 8. november 2018.

Den 16. november 2018 meddelte styrelsen, at påbuddet ikke var efterlevet ved tilsynet den 8. november 2018, og at styrelsen ville foretage endnu et opfølgende tilsyn på behandlingsstedet. Dette tilsyn blev gennemført den 14. januar 2019 med henblik på at konstatere, om påbuddet var efterlevet.

Fokus for tilsyn

Styrelsen for Patientsikkerhed fokuserer i tilsynet på :

- Medicinhåndtering med fokus på medicinlisten
- Implementering af instruks for sundhedsfaglig dokumentation
- Tilstrækkelig journalføring

3. Fund

↑ Tilbage til vurdering

Journalføring

Målepunkt	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
4b: <u>Interview om instruks vedrørende sundhedsfaglig dokumentation. Personalet kender og følger instruksen</u>	x			
6: <u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende beskrivelse af patientens aktuelle og potentielle problemer</u>	x			
7: <u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende oversigt over patienters sygdomme og funktionsnedsættelser og aftaler med behandlingsansvarlig læge</u>	x			
8: <u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende aktuel pleje og behandling, opfølgning og evaluering</u>	x			

Medicinhandling

Målepunkt	Opfyldt	Ikke opfyldt	Ikke aktuelt	Fund og kommentarer
12: <u>Gennemgang af den sundhedsfaglige dokumentation vedrørende ordineret medicin og medicinliste</u>	x			

4. Relevante oplysninger

Oplysninger om behandlingsstedet

- Botilbuddet Søbo var et kommunalt botilbud i Viborg kommune, med borgere over 18 år med psykosociale problemstillinger. Tilbuddet rummede også borgere med aktivt misbrug.
- Der var 34 pladser på Søbo.
- Søbo havde ikke døgnbækning, der var personale tilstede i tidsrummet kl. 8-22.
- Der var ansat sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, ergoterapeuter, pædagoger og plejere.
- Der var ansat timelønnede vikarer, alle havde tidligere været studerende på Søbo.
- Botilbuddet Søbo havde ikke en virksomhedsansvarlig læge tilknyttet, men samarbejdede med praktiserende læger, privatpraktiserende psykiatere, regions-ansatte psykiatere og rets-psykiatrisk afdeling.
- De sundhedsfaglige opgaver bestod primært af medicinbåndtering, herunder depotinjektion, insulingivning og blodsuktermålinger. Der kunne også være terminalpleje på Søbo.
- Mere komplicerede sundhedsfaglige opgaver blev varetaget af Sundhedshuset, de praktiserende læger, det palliative team og hjemmesygeplejen.

Om tilsynet

- Tilsynet blev gennemfört som et reaktivt tilsynsbesög på baggrund af reaktivt tilsyn den 8. november 2018, hvor der blev konstateret, at de sundhedsfaglige forhold ikke var bragt i orden, hvorfor påbuddet ikke kunne ophæves
- Antal stikprøver/journalgennemgange: Dokumentation og medicinbåndtering for 3 patienter blev gennemgået
- Afsluttende opsamling på tilsynets fund blev givet til Poul Winther Christensen, leder af Søbo, Karen Korsgaard Andersen, leder af botilbud med døgnbækning i Viborg kommune, Jane Aslaug, leder af psykiatriområdet i Viborg kommune, og Kirsten Dalsgaard Christensen, kvalitetsfaglig udviklingskonsulent
- Tilsynet blev foretaget af oversygeplejerske Susanne Bendix

Bilag – lovgrundlag og generelle oplysninger

Formål

Styrelsen for Patientsikkerhed fører det overordnede tilsyn med sundhedsforholdene og den sundhedsfaglige virksomhed på sundhedsområdet. Tilsynet omfatter alle offentlige og private behandlingssteder, hvor der udføres sundhedsfaglig behandling af autoriserede sundhedspersoner eller af personer, der handler på deres ansvar, samt andre personer, der udøver sundhedsfaglig virksomhed inden for sundhedsvæsenet.

Den 1. januar 2017 blev Styrelsen for Patientsikkerheds frekvensbaserede tilsyn omlagt til et proaktivt risikobaseret tilsyn¹. Dette indebærer blandt andet, at der føres tilsyn med udvalgte behandlingssteder² dels ud fra en løbende vurdering af, hvor der kan være størst risiko for patientsikkerheden³, dels på stikprøvebasis som led i afdækning af nye områders risikoprofil.

Udover de planlagte, tematiserede tilsyn har styrelsen som hidtil et såkaldt reaktivt tilsyn med alle behandlingssteder. Det reaktive tilsyn indebærer, at styrelsen foretager aktiv kontrol, som kan gennemføres enten i form af tilsynsbesøg eller ved indhentning af materiale og skriftlig korrespondance, hvis styrelsen får kendskab til eller mistanke om overtrædelser eller mangler på sundhedsområdet, der indebærer farer for patientsikkerheden. Reaktive tilsyn gennemføres fx på baggrund af bekymringshenvendelser, klagesager, medieomtale eller som opfølgning på et tidligere tilsyn, hvor der er givet påbud.

De reaktive tilsyn bunder i Styrelsen for Patientsikkerheds grundlæggende forpligtelse til at reagere relevant på forhold, der skaber en bekymring for eller udgør en konkret fare for patienterne. Materialer med relevans for tilsyn kan findes på styrelsens hjemmeside under [Risikobaseret tilsyn](#). Der er desuden udarbejdet en liste over hyppigt stillede spørgsmål og tilhørende svar, som kan tilgås på hjemmesiden under [Spørgsmål og svar](#).

Hvis det bliver anset for nødvendigt, kan styrelsen efter undersøgelserne give påbud, hvori der opstilles sundhedsmæssige krav til et behandlingssted. Styrelsen for Patientsikkerhed kan endvidere om nødvendigt stille krav om midlertidigt helt eller delvist at indstille virksomheden.

Patientsikkerhed

Et reaktivt tilsyn er en reaktion på en bekymring om nogle helt konkrete forhold på et bestemt behandlingssted. Et reaktivt tilsyn handler om at undersøge, om patientsikkerheden på et behandlingssted er forsvarlig, og at sikre, at forholdene bliver bragt i orden, hvis det ikke er tilfældet.

¹ Omlægningen af tilsynet er sket med udgangspunkt i Politisk aftale af 16. februar 2016 vedr. risikobaseret tilsyn med behandlingssteder samt lov nr. 656 af 8. juni 2016 om ændring af sundhedsloven, lov om ændring af autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og forskellige andre love.

² Se sundhedsloven § 213, stk. 2

³ Se sundhedsloven § 213, stk. 2

Indhentning af materiale

Til brug for oplysning af patientsikkerheden på behandlingsstedet kan styrelsen indhente og gennemgå forskelligt materiale. Det kan fx dreje sig om gennemgang af styrelsens egne sager ift. behandlingsstedet (tidligere klage- og tilsynssager) samt indhentning af journaler og instrukser. Derudover kan styrelsen have dialog med typisk ledelsen på behandlingsstedet i form af møder samt indhentning af udtalelser og redegørelser. Endelig vil styrelsen normalt gennemgå offentligt tilgængelige internetportaler m.m. for at indhente oplysninger vedr. behandlingsstedet. Der er pligt til at videregive de afkrævede oplysninger. Det betyder, at der ikke skal indhentes samtykke fra patienter ved behandling af journaloplysninger⁴.

Tilsynsbesøg

I mange reaktive tilsynssager gennemføres et tilsynsbesøg. Et reaktivt tilsynsbesøg kan være både varslet og uvarslet. Uvarslede tilsynsbesøg bruges kun, hvis Styrelsen for Patientsikkerhed har brug for at danne sig et øjebliksbillede af situationen, eller hvis formålet med undersøgelsen ellers kan forspildes. De forhold, som undersøges under et tilsynsbesøg, bliver fastlagt ud fra de konkrete omstændigheder.

Styrelsen for Patientsikkerhed eller personer, som styrelsen har bemyndiget til at udføre tilsynet, har til enhver tid, som led i tilsynet, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til at inspicere behandlingsstedet⁵. Styrelsen kan kræve oplysninger af personalet på behandlingssteder, der er nødvendige som led i tilsynet. Der er pligt til at videregive de afkrævede oplysninger. Det betyder, at der ikke skal indhentes samtykke fra patienter ved behandling af journaloplysninger⁶.

Afrapportering

Styrelsen udarbejder en tilsynsrapport, som kommer i høring hos behandlingsstedet. Rapporten omfatter hele tilsynet, herunder også den afdækning og indhentning af informationer, som kan ligge udover selve tilsynsbesøget. Hvis der gennemføres et tilsynsbesøg som led i tilsynet, får behandlingsstedet en kort orientering om styrelsens vurdering som afslutning på besøget. Hvis der er tale om et reaktivt tilsyn, så omfatter rapporten alene det indhentede materiale.

Det er det samme regelsæt for sanktionsmuligheder, som gælder for planlagte og de reaktive tilsyn. Det er beskrevet i sundhedsloven § 215b. Behandlingsstedet modtager efter tilsynet et udkast af rapporten i høring (partshøring) med en høringsfrist på normalt 3 uger.

Der er i høringsperioden altid mulighed for at indsende bemærkninger til rapporten. Dertil skal der i henhold til henstillinger om handleplan eller krav med påbud fremsendes relevant materiale.

Efter høringsperioden vurderer styrelsen handleplanen eller anden fremsendt dokumentation, som er tilsendt, og indskriver en konklusion efter partshøring. Det tilføjes i rapporten, hvorvidt man har indsendt materiale, som bevirker, at behandlingsstedet nu har opfyldt kravene. Styrelsen tager efter høringen stilling til, om tilsynet skal give anledning til, at behandlingsstedet får en henstilling eller eventuelt et påbud, eller om styrelsen kan afslutte tilsynet uden at foretage sig yderligere.

⁴ Se sundhedsloven § 213 a, stk. 1., jf. også sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 3.

⁵ Se sundhedsloven § 213 a stk. 2

⁶ Se sundhedsloven § 213 a, stk. 1., jf. også sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 3

Derefter offentliggøres tilsynsrapporten på styrelsens hjemmeside under [Tilsynsrapporter](#). Yderligere har behandlingsstedet pligt til at gøre tilsynsrapporten let tilgængeligt på behandlingsstedets hjemmeside, hvis behandlingsstedet har en hjemmeside, og sørge for at den er umiddelbart tilgængelig på behandlingsstedet.⁷

Et eventuelt påbud offentliggøres ligeledes på styrelsens hjemmeside under [Påbud til behandlingssteder](#) og på sundhed.dk⁸.

Vurdering af behandlingssteder

På baggrund af tilsynet kategoriseres behandlingsstederne i følgende kategorier:

- Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden
- Større problemer af betydning for patientsikkerheden
- Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden

Styrelsens kategorisering sker på baggrund af en samlet sundhedsfaglig vurdering af patientsikkerheden med konkret afsæt i de gennemgåede målepunkter. Der er i vurderingen lagt vægt på både opfyldte og uopfyldte målepunkter.

Afhængig af kategoriseringen kan tilsynsbesøg blive fulgt op af henstillinger til behandlingsstedet om at udarbejde og fremsende en handleplan for, hvordan behandlingsstedet vil følge op på uopfyldte målepunkter.

Hvis de sundhedsfaglige forhold på et behandlingssted kan bringe patientsikkerheden i fare, kan Styrelsen for Patientsikkerhed give påbud, hvori der opstilles sundhedsfaglige krav til den pågældende virksomhed, eller give påbud om midlertidigt at indstille virksomheden helt eller delvist.⁹

Påbud kan blive fulgt op på forskellig måde afhængig af, hvilke målepunkter der ikke var opfyldt ved tilsynet. Det kan være i form af dokumentation af forskellige forhold eller i form af fornyet tilsynsbesøg¹⁰, fx hvis Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at der er en alvorlig risiko for patientsikkerheden på behandlingsstedet.

⁷ Se sundhedsloven § 213b, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 615 af 31. maj 2017

⁸ Se sundhedslovens § 215 b, stk. 2, 2. pkt. og bekendtgørelse nr. 604 af 02. juni 2016

⁹ Se sundhedsloven § 215 b

¹⁰ Se sundhedsloven § 213, stk. 1